

Asociația Agențiilor
pentru Dezvoltare
Regională din
România - ROREG

Împreună dobândim competențe noi pentru viitor!

Îmbunătățirea implementării proiectelor POR la nivelul Regiunii Centru

23 noiembrie 2021

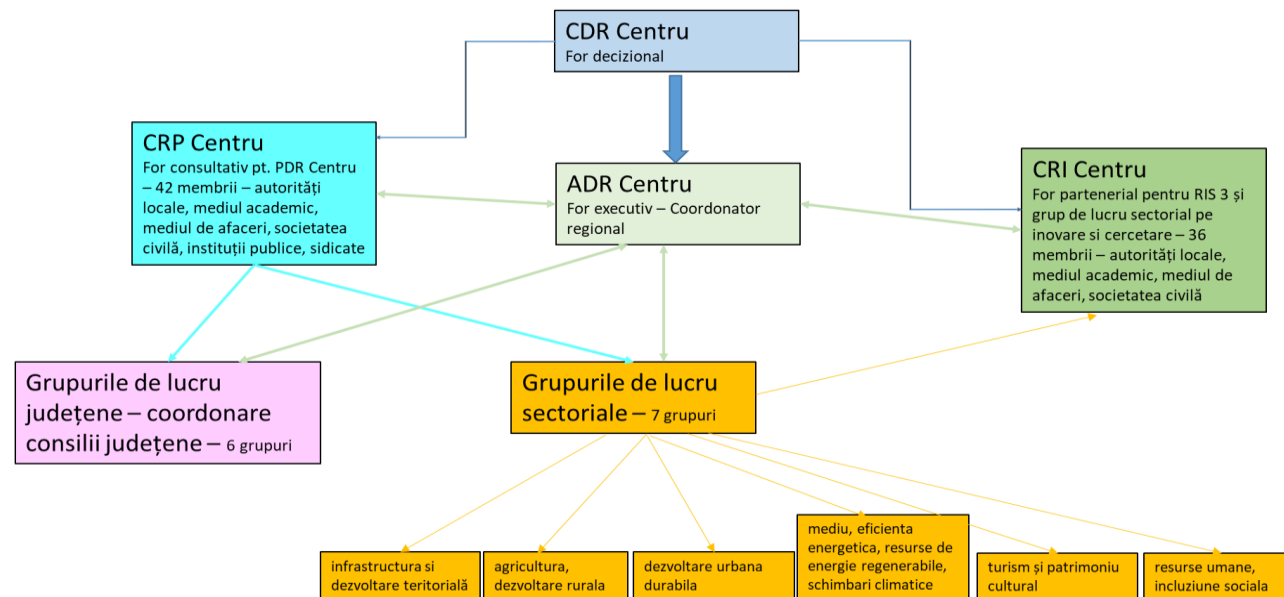

Proiect cofinanțat din Fondul European pentru Dezvoltare Regională prin POAT 2014-2020

Contextul elaborării POR 2021-2027

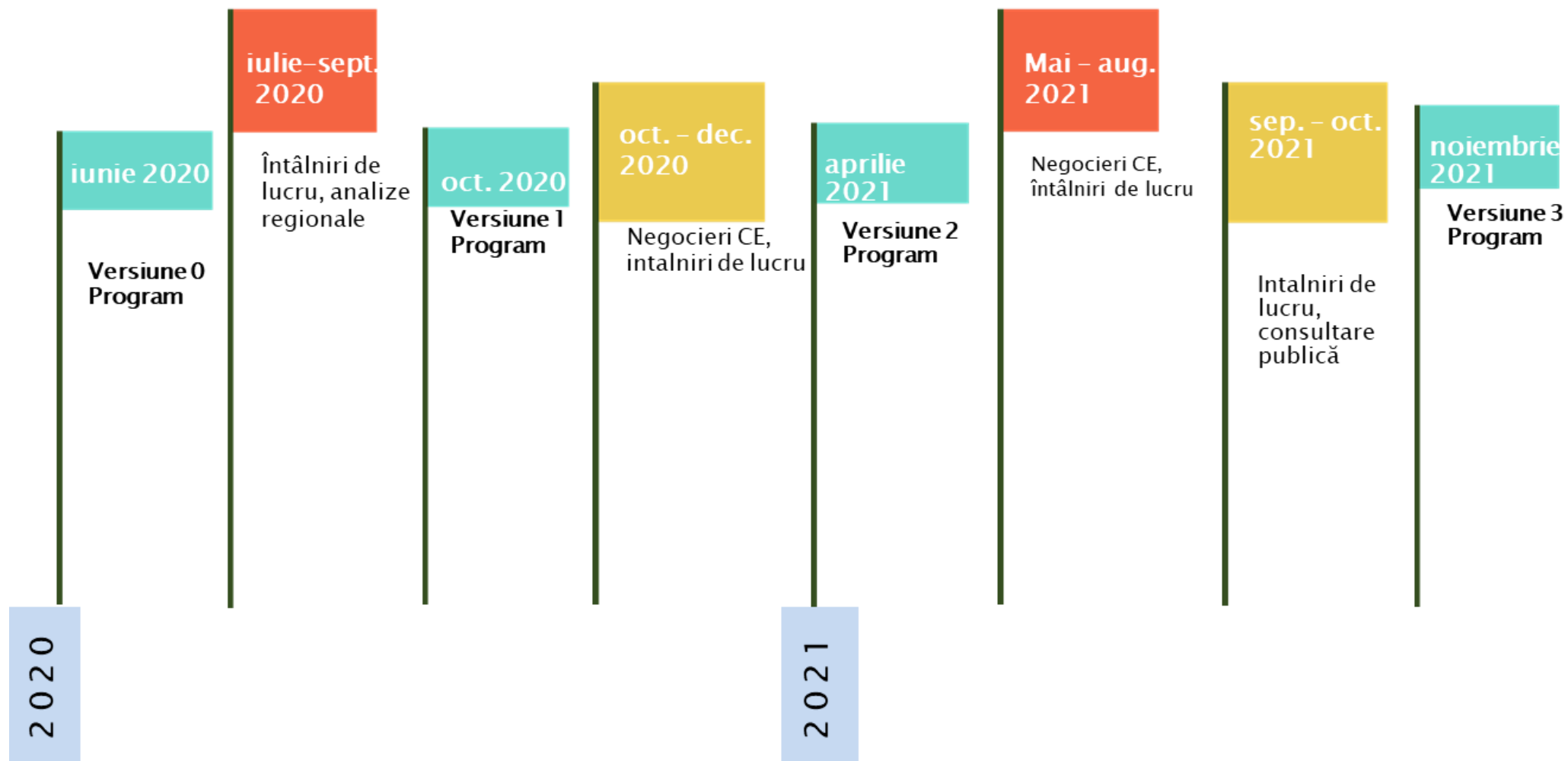
- PDR Centru
- Strategia de Specializare Inteligentă Centru
- Analize regionale
- Portofoliul regional de proiecte
- Consultările cu partenerii regionali

- Documente strategice naționale
- Regulamentele CE pentru perioada 2021-2027
- Recomandările CE pentru România
- Observațiile CE la versiunile de lucru ale POR 21-27 Centru

Lecții învățate

Etape în elaborarea POR 2021-2027

POR Centru 2021-2027

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 1 – O regiune competitivă OS a (i) – Cercetare - dezvoltare – inovare

Potențiali beneficiari:

- Entități de CDI și TT
- Universități
- UAT
- IMM-uri, întreprinderi mari, start-up-uri
- ONG, Clustere
- Parteneriate între aceste entități

Tipuri de intervenții:

- Structurilor CDI și TT în folosul întreprinderilor (publice și private)
- Sprijinirea participării IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare
- Sprijinirea clusterelor inovative
- Întreprinderi inovative
- Activități complementare care vizează dezvoltarea competențelor

Condiții de finanțare:

- ✓ Să se adreseze domeniilor de specializare incluse în RIS 3 a Regiunii Centru
- ✓ Să răspundă nevoilor identificate în RIS 3 regional și să fie îndreptate către piață și IMM-uri
- ✓ Infrastructurile de CDI și TT vor fi finanțate în conformitate cu abordarea strategică regională

POR Centru 2021-2027

Pornind de la atuurile regionale, au fost identificate 9 domenii prioritare ce pot contribui la cresterea competitivitatii economice in regiunea Centru.

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 1 – O regiune competitivă OS a (i) – Cercetare - dezvoltare – inovare

Potențiali beneficiari:

- IMM-uri, start-up-uri, microintreprinderi
- UAT, Entități administratori structuri de afaceri
- Parteneriate

Tipuri de intervenții:

- Investiții tehnologice în IMM
- Susținerea Scale up pentru start-up-uri și microintreprinderi
- Investiții în incubatoare și acceleratoare de afaceri
- Investiții în Parcuri industriale în domenii de specializare inteligentă

Condiții de finanțare:

- ✓ Să se adreseze domeniilor de specializare incluse în RIS 3 a Regiunii Centru
- ✓ Proiectele trebuie să urmărească creșterea productivității și inovarea
- ✓ Infrastructurile de sprijin vor fi în corelare cu abordarea strategică
- ✓ Se vor avea în vedere regulile ajutorului de stat și a celui de minimis

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 2 – O regiune digitală OS a (ii) – Digitalizare

Potențiali beneficiari:

1. Comunități digitale

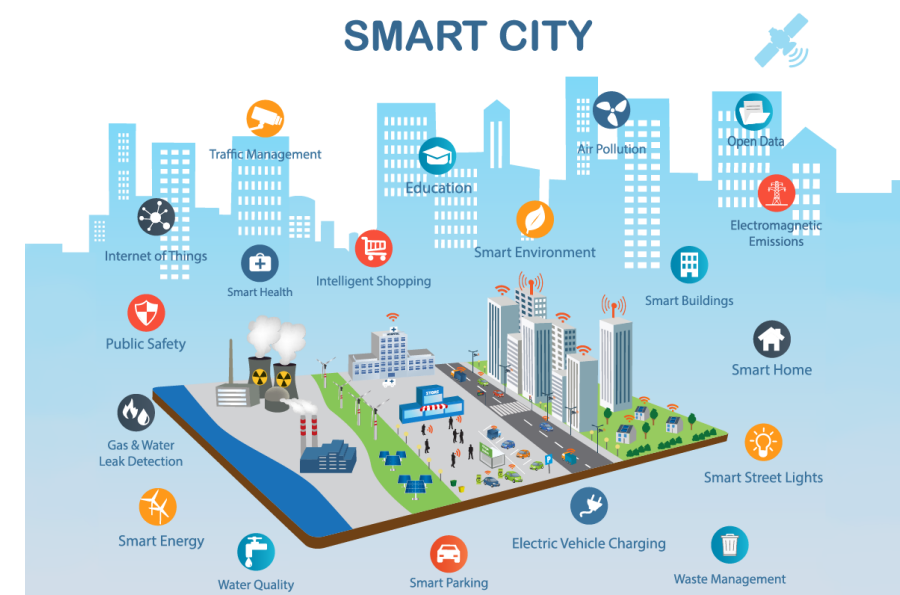
- UAT, parteneriate între UAT,
 - Parteneriate UAT – organizații private,
 - Universități
- #### 2. IMM-uri

Tipuri de intervenții:

1. Comunități digitale:

- smart-city,
- susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local,
- platformă regională pilot de open innovation în domeniul smart-city

2. Digitalizarea IMM-urilor

Condiții de finanțare:

- ✓ Se finanțează firme din domeniile de specializare inteligentă regionale
- ✓ Serviciile publice digitalizate trebuie să aducă beneficii pentru cetățeni și întreprinderi și să fie inovative
- ✓ Să introducă soluții integrabile și scalabile

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul OS b (i) – Eficiență energetică

Potențiali beneficiari:

- UAT -uri
- Parteneriate între UAT, inclusiv UAT judet
- Autorități publice centrale
Parteneriat UAT – asociații de locatari
- Parteneriate

Tipuri de intervenții:

- sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice și creșterea performanței energetice a **clădirilor rezidențiale**, inclusiv măsuri de consolidare structurală
- sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a **clădirilor publice**, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice, măsuri de consolidare structurală
- măsuri complementare de capacitate administrativă

Condiții de finanțare:

- ✓ Renovarea se va face priorizat în funcție de consum, performanță energetică și tipul utilizatorilor – cu prioritate cele cu funcțiuni sociale și educaționale
- ✓ Se pune accent pe "deep renovation", reducerea consumului cu minim 60%
- ✓ Existența auditurilor energetice înainte și după implementarea proiectului
- ✓ Este necesară planificarea în domeniul eficienței energetice, PAED

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul OS b (vii) – Infrastructură verde

Potențiali beneficiari:

- UAT de tip urban
- UAT din zona urbană funcțională / zonă metropolitană,
- Parteneriate între UAT, și alte instituții publice centrale și/sau locale
- ADI

Tipuri de intervenții:

- crearea și sau extinderea coridoarelor verzi la nivelul zonelor urbane
- intervenții ce contribuie la conservarea biodiversității urbane prin amenajări de maluri în zonele urbane
- Construcția/modernizarea/ extinderea spațiilor verzi
- Activități complementare infrastructurilor verzi
- Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate și transformarea lor în spații verzi

Condiții de finanțare:

- ✓ Spațiile verzi rezultate vor fi incluse în registrul spațiilor verzi
- ✓ Proiectele trebuie să fie incluse în SIDU și să facă parte din lista proiectelor prioritare selectate
- ✓ Va fi urmărită aplicarea legislației în domeniul spațiilor verzi

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă OS b (viii) – Mobilitate urbană durabilă

Potențiali beneficiari:

- UAT de tip urban
- UAT din zona urbană funcțională / zonă metropolitană,
- Parteneriate între UAT, și alte instituții publice centrale sau/sau locale
- ADI

Tipuri de intervenții:

- dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă: piste de bicicletă, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride in zona de acces in localitatile urbane.
- investiții în vehicule ecologice (electrice) și infrastructura de transport aferentă;
- infrastructuri pentru combustibili alternativi;
- sisteme de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management trafic, semaforizare inteligenta, aplicații de mobilitate, etc.

Condiții de finanțare:

- ✓ PMUD și SIDU obligatoriu
- ✓ Proiectele trebuie să facă parte din lista proiectelor prioritare selectate
- ✓ Să includă măsuri de siguranță rutieră
- ✓ Se achiziționează doar material rulant verde
- ✓ Să includă și măsuri soft de conștientizare a utilizării transportului public

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 5 – O regiune accesibilă

OS c (ii) – Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile

Potențiali beneficiari:

- UAT judet,
- UAT municipiu resedinta de judet
- Parteneriate între UAT

Tipuri de intervenții:

- Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene (inclusiv centuri ocolitoare cu statut de drum județean), inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice, modernizarea/reabilitarea zonelor pietonale din interiorul localităților și construirea de piste de biciclete – prioritizare regională
- Decongestionarea traficului în municipiile reședință de județ și zonele adiacente acestora prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea / modernizarea / upgradarea de drumuri de ocolire / pasaje / noduri rutiere, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice - in zona de acces in municipiu - PMUD

Condiții de finanțare:

- ✓ Să includă măsuri de siguranță rutieră
- ✓ Să aibă impact socio-economic
- ✓ Să facă parte din prioritizarea regională

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 6 – O regiune educată OS d (ii) – Dezvoltarea infrastructurii educaționale

Potențiali beneficiari:

- UAT
- Parteneriate între UAT
- Universități / Instituții de învățământ superior

Tipuri de intervenții:

- Investiții în infrastructurile educaționale pentru învățământul: timpuriu și obligatoriu, special, ÎPT, universitar – proiecte integrate

Condiții de finanțare:

- ✓ Se vor finanța proiecte integrate care includ și partea de infrastructură și partea de dotare
- ✓ Învățământul special va avea alocare predefinită

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 7 – O regiune cu turism durabil

OS d (vi) – Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

Potențiali beneficiari:

- UAT (în principal rural și județean), autorități publice centrale
- Parteneriate între UAT
- Parteneriate între UAT și ONG, unitati de cult, autorități centrale

Tipuri de intervenții:

Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural prin:

- Restaurarea/reabilitarea/ consolidarea, conservarea și punerea în valoare a **obiectivului de patrimoniu** și a întregului ansamblu al sitului UNESCO sau al monumentului de clasă A
- Intervenții destinate protejării și valorificării în scop turistic a **patrimoniului natural și ecoturismul**
- Intervenții propuse pentru revigorarea turismului în destinațiile turistice balneare și cu potențial **balnear**

Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (*tabere școlare*)

Condiții de finanțare:

- ✓ Se va urmări promovarea unor proiecte integrate care să includă atât infrastructură, dar și promovarea valorilor culturale locale

POR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă

OS e (i) – Promovarea dezvoltării urbane integrate în domeniul social, economic și al mediului, a culturii, patrimoniului natural, turismului sustenabil și siguranței în zonele urbane

Potențiali beneficiari:

- UAT de tip urban,
- ZUF și Zone Metropolitane
- parteneriate între UAT, inclusiv UAT judet
- Parteneriate UAT cu ONG, unitati de cult, autoritati centrale
- ADI

Tipuri de intervenții:

- Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane,
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor

Condiții de finanțare:

- ✓ SIDU obligatoriu
- ✓ Proiectele trebuie să rezulte din listele prioritare aferente SIDU
- ✓ Trebuie să existe măsuri complementare promovate de autorități în minim 10%, conform OUG 156/2020

Dezvoltarea de proiecte

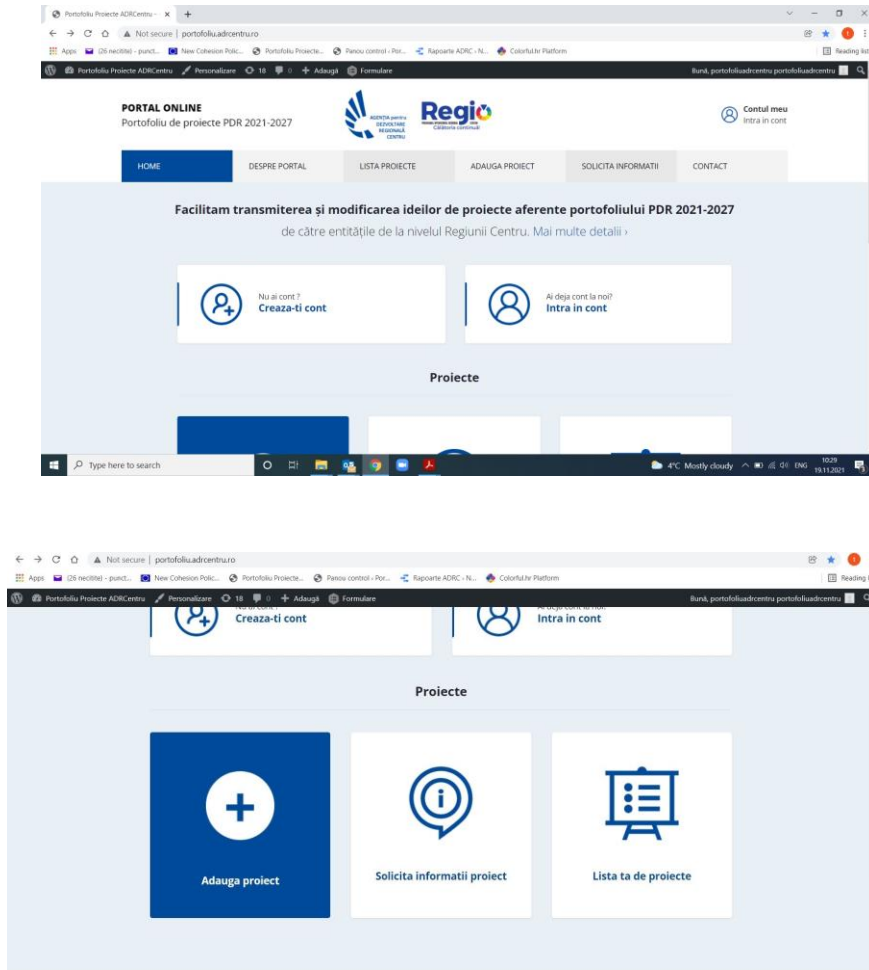

- Să plece de la nevoi și în corelare cu abordarea strategică propusă
- Să se urmărească complementaritatea între investiții ca să ducă la dezvoltare și corelare între ele (și ca obiect și ca timp)
- Să se acorde o atenție deosebită problemelor de mediu și avizelor de mediu:
 - Trebuie să fie în corelare cu concluziile SEA - <http://regio-adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/10/Raport-de-mediu-POR-2021-2027-Regiunea-Centru.pdf>
 - În cazul proiectelor de infrastructură atenție la aspectele care țin de imunizare la schimbările climatice - https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2021/07/29-07-2021-commission-adopts-new-guidance-on-how-to-climate-proof-future-infrastructure-projects
- Să se analizeze aspectele privind beneficiile socio-economice ale proiectelor mari de infrastructură (ACB) - https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/guides/2021/economic-appraisal-vademecum-2021-2027-general-principles-and-sector-applications

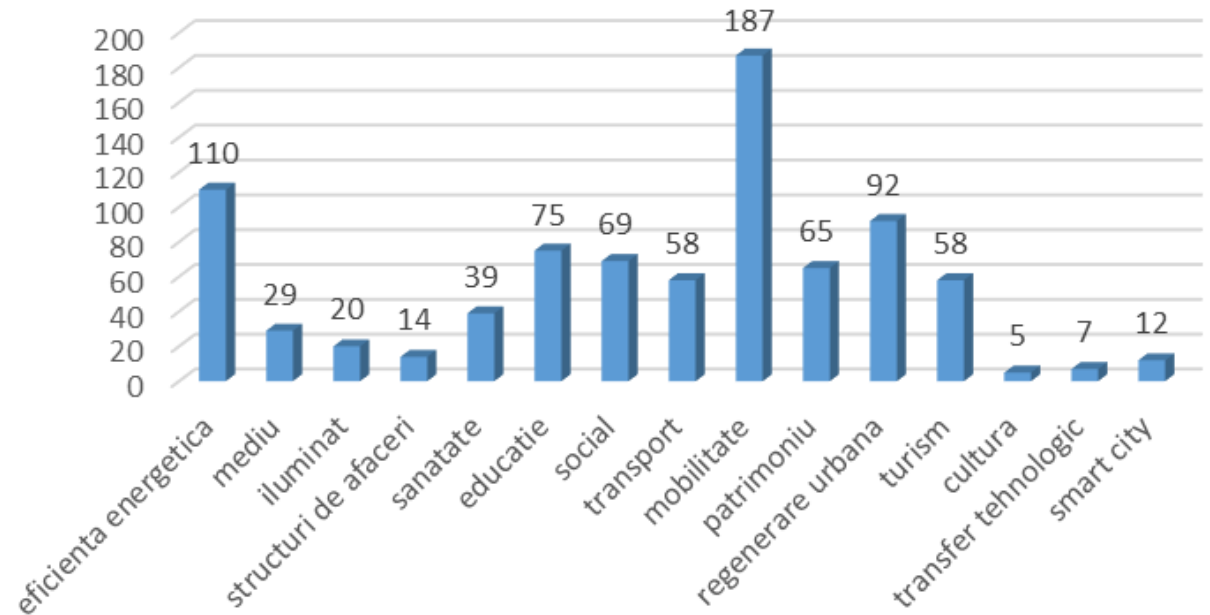
Portofoliu de proiecte

Aplicatie oline
=
<http://portofoliu.adrcentru.ro/>

840 proiecte
5,6 mld. euro

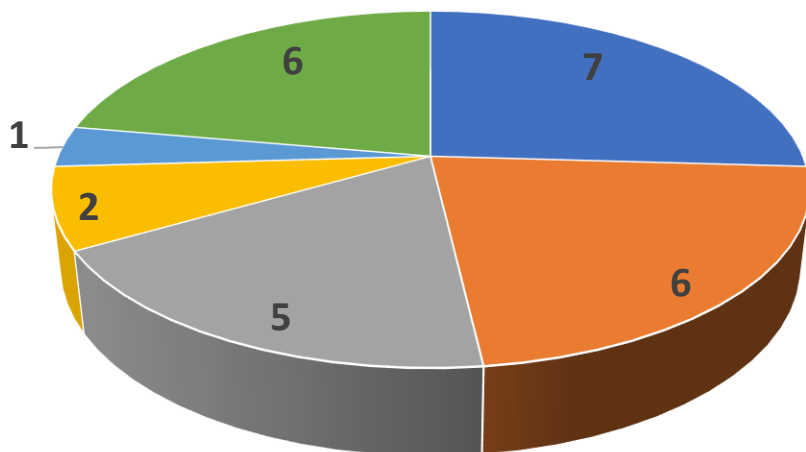
Numar proiecte pe domenii

Portofoliu de proiecte

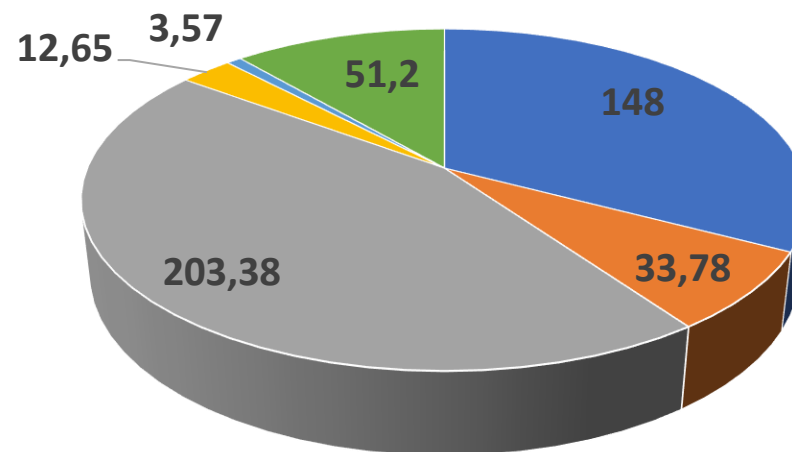
OUG 88/2020 - pregătirea de proiecte în domenii strategice prioritare:

Numar proiecte sprijinite

- Mobilitate urbană
- Regenerare urbană
- infrastructura de transport
- Infrastructura de turism
- Tabere scolare
- Specializare inteligentă

Proiecte sprijinite - valoare investitie (mil. euro)

- Mobilitate urbană
- Regenerare urbană
- infrastructura de transport
- Infrastructura de turism
- Tabere scolare
- Specializare inteligentă

Întrebări

- Cum doriți să fiți sprijiniți pentru dezvoltarea de proiecte pentru a obține finanțare din fonduri europene?
- Care sunt măsurile de creștere a capacității administrative a beneficiarilor care ar trebui să fie susținute de AM POR?

Propuneri de sprijin:

- Calendar lansări realist
- Ghiduri pentru accesare fonduri ușor de parcurs
- Workshop-uri cu informații privind apelurile lansate și modalități de accesare
- Platformă online de discuții
- Publicare întrebări frecvente
- Întâlniri de schimb de experiență între beneficiari pe diferite teme
- Workshop-uri de instruire pe diferite teme
- Dezvoltarea de documente suport

Informații suplimentare

- ❖ https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/
- ❖ <https://www.madr.ro/planul-national-strategic-pac-post-2020/documente-de-programare.html>
- ❖ [https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/](https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/)
- ❖ <http://www.adrcentru.ro/catalog-surse-finantare/>
- ❖ <http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>

Vă mulțumesc!

ADR CENTRU, Str. Decebal, 12, 510093, Alba Iulia, România

Tel.: 0258 - 818616

Fax: 0258 - 818613

E-mail: office@adrcentru.ro

Web: www.adrcentru.ro

<http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>